

Fangota, Taumata'u pe fetuku 'oe me'a mo'ui mei he potu maka pe matātahi 'i he ngaahi feitu'u 'o Senê (Sydney).

December 2024

'Oku kau 'ae fangota moe taumata'u 'oe me'a mo'ui 'i tahi ha ngaue manakoa 'i he ngaahi potu tahi 'o Senê. Ka mou fakatokanga'i ange 'oku 'iai 'ae ngaahi feitu'u 'oku fakangatangata ai 'ae fangota moe taumata'u, tautautefito eni ki he ngaahi feitu'u 'oku 'iai 'ae ngaahi Aquatic Reserves (potu tahi 'oku malu'i) moe Intertidal Protected Areas (ngaahi matātahi, koe ongo feitu'u ni 'oku malu'i fakalao he 'oku malu'i mo fakaili ai 'ae me'a mo'ui 'i tahi) 'aia 'oku fakangatangata pe tapui 'aupito 'ae fangota he ngaahi feitu'u ni. Ko hono 'uhinga ia 'oe fakahinohino koeni koe'uhi:

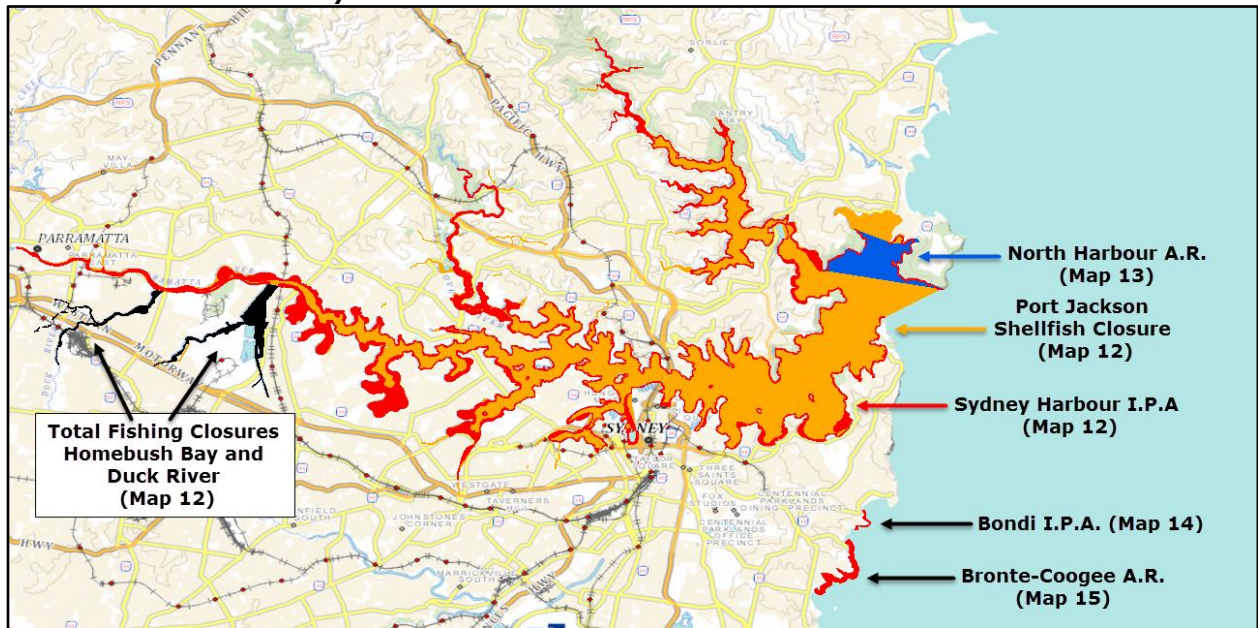
- Ke fakamahino 'ae ngaahi feitu'u 'oku tapui pe fakangatangata, pea mo hono ngaahi tu'utu'uni,
- Koe ngaahi feitu'u kehekehe kotoape 'oku fakangofua ke fai ai 'ae fangota, 'oku fiema'u ke ke 'ilo e lahi 'oe kato fangota ke ngaue 'aki pea moe fakangatangata e lahi moe size (saisi) 'oe me'a mo'ui 'oku ngofua keke fangota'i pea ke fakalao foki ho'o fangota.

**Vakai fakalukufua kihe ngaahi Feitu'u 'oku Malu'i: Aquatic Reserves (A.R),
Intertidal Protected Areas (I.P.A) pea moe ngaahi feitu'u kehe 'oku Tapui Fakataimi
ai 'ae Fangota.**

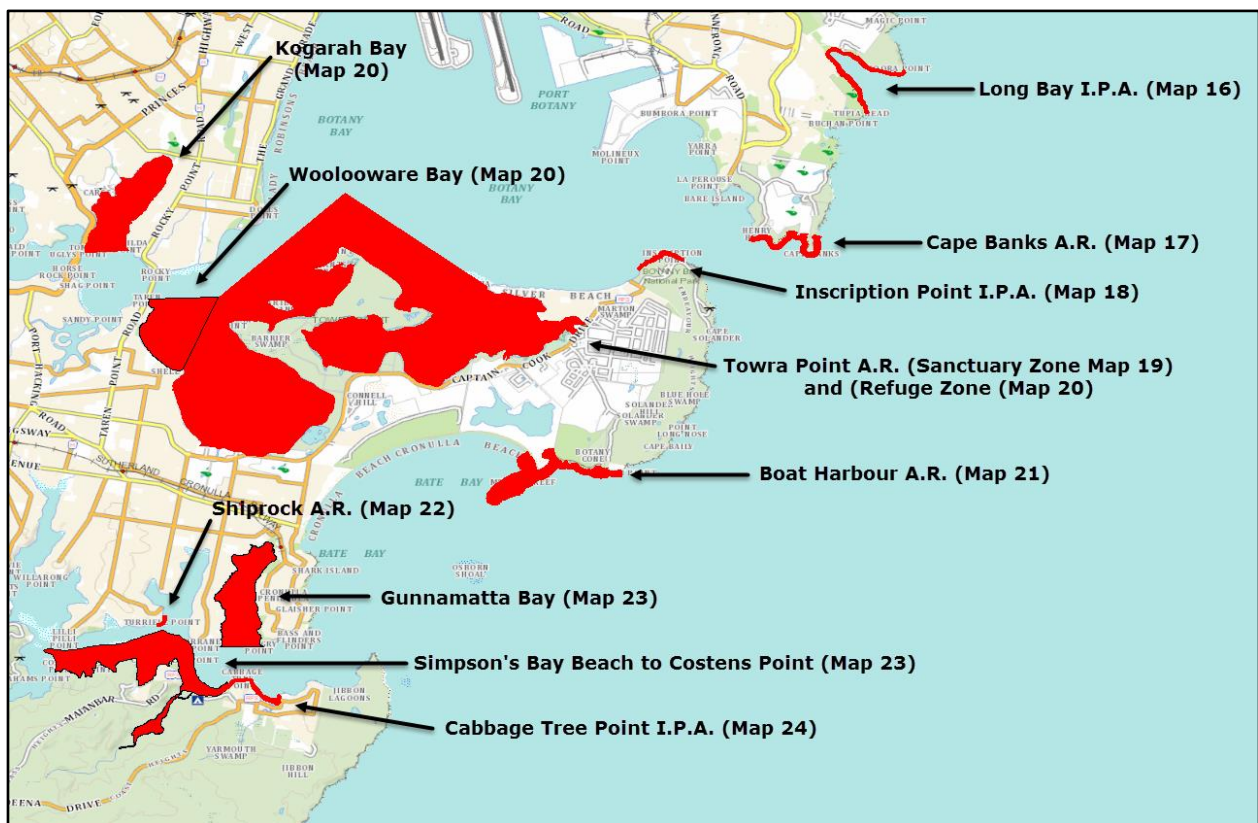
Mape 1: Northern Beaches (Ngaahi Matātahi he Fakatokelau)

Map 2: Sydney Harbour, Bondi pea mo Bronte (Taulanga Senê moe ngaahi feitu'u malu'i ofi ai Ponitai mo Bronte)

Map 3: Southern Beaches (Ngaahi Matātahi he Fakatonga)

Mape 'oe Ngaahi Feitu'u 'oku Malu'i Fakalao mo hono ngaahi fakatātā moe fakahinohino

Tapui ke fangota'i

kau ai kae 'ikai fakangatangata ki:

Tapu e To'o	Tapu e Tukumisi	Tapu e Feke	Tapu e Paka
Tapu e 'Oisitā	Tapu e Cunjevoi (me'a mo'ui 'oku nofo he funga maka ngaue'aki kihe mounu)	Tapu e Nippers (fanga kii paka valevale 'oku ngaue 'aki kihe mounu)	Tapu e Topulangi/'Elili
Tapu e Kelemutu	Tapu e Nge'esi Taha/ Paua* * 'Oku 'iai pe ngaahi feitu'u 'oku ngofua hono fangota'i e Paua. Vakai kihe mape ki hono ngaahi fakaikiiki.	Tapu e 'Uo* * 'Oku 'iai pe ngaahi feitu'u 'oku ngofua hono fangota'i e 'Uo. Vakai kihe mape ki hono ngaahi fakaikiiki.	Tapu e Limu* * 'Oku 'iai pe ngaahi feitu'u 'oku ngofua hono 'ave 'oe Limu Mounu. Vakai kihe mape ki hono ngaahi fakaikiiki.

Ngaahi Tu'utu'uni kihe Naunau 'oku fai'aki 'ae Taumata'u

Tapu e Spearfishing (tapui e uku moe ngaue'aki e me'afana ika pe tao)	Tapu e Taumata'u	Ngofua e Spearfishing	Ngofua e Taumata'u
--	-------------------------	------------------------------	---------------------------

Mape 'oe Ngaahi Feitu'u Taautaha 'oku Malu'i Fakalao

Mape 4: Barrenjoey Head Aquatic Reserve*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea moe size 'oe 'Uo moe Paua.

Mape 5: Bungan Head Intertidal Protected Area*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

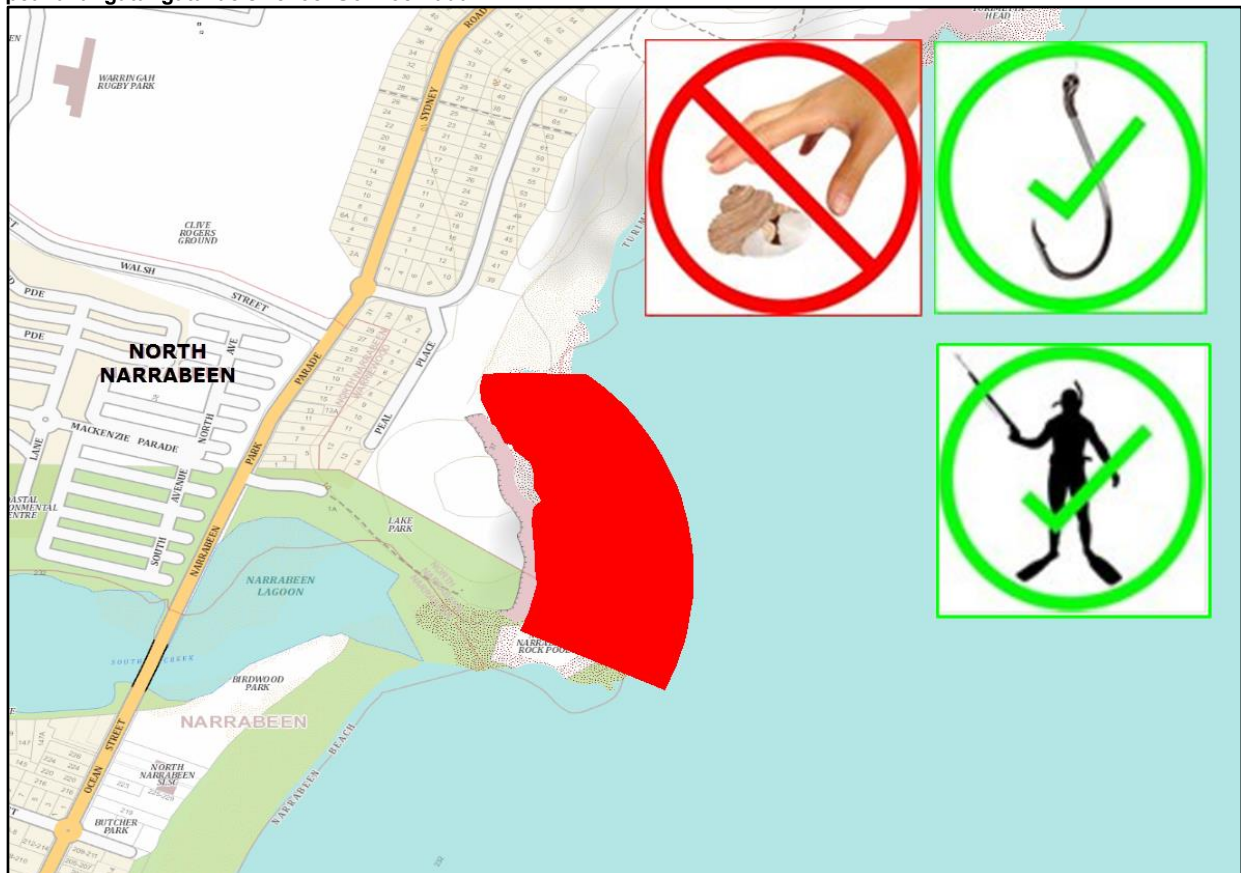
Map 6: Mona Vale Headland Intertidal Protected Area*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Map 7: Narrabeen Head Aquatic Reserve*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

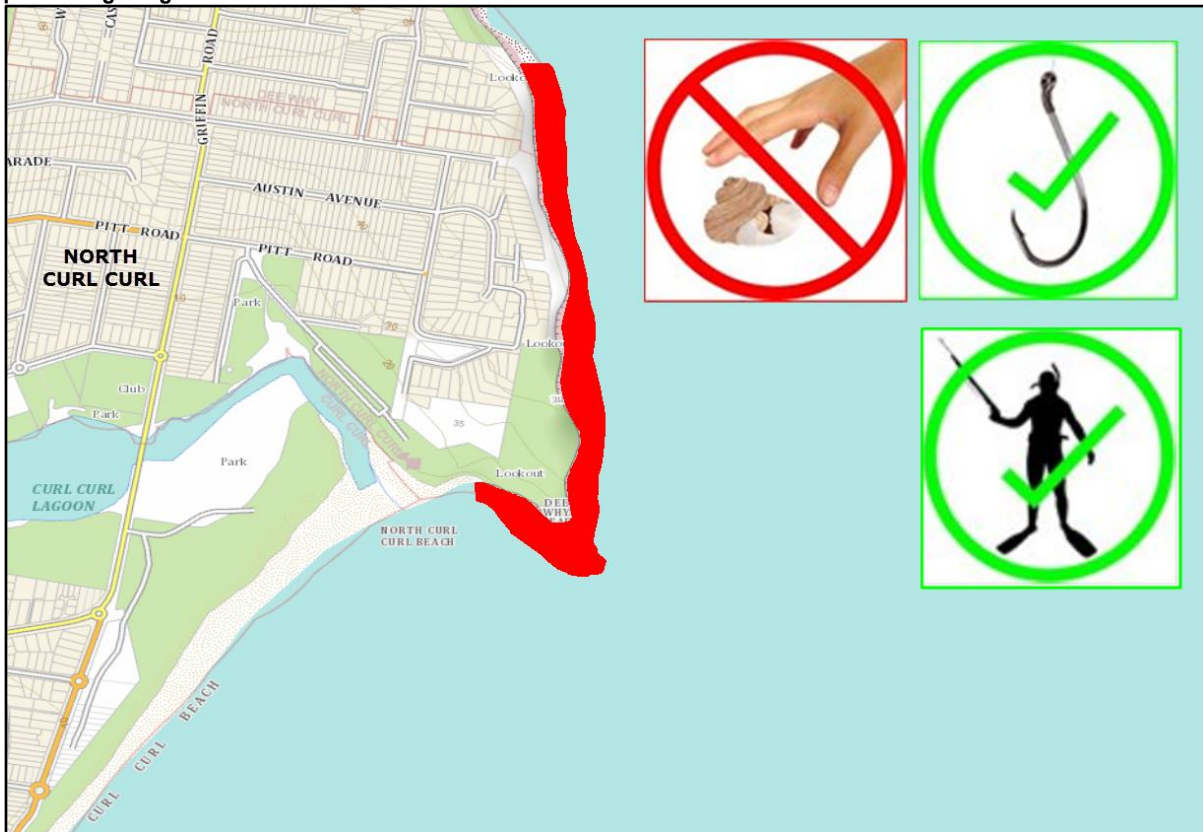
Mape 8: Long Reef Aquatic Reserve*

* Koe ika pe 'oku hui 'oku malava keke taumata'u nima pe (hand held) mo ngaue'aki e me'afana ika pe tao 'ihe feitu'u malu'i ni.

Mape 9: Dee Why Headland Intertidal Protected Area*

*Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Map 10: Cabbage Tree Bay Aquatic Reserve

Map 11: Shelly Beach Headland Intertidal Protected Area*

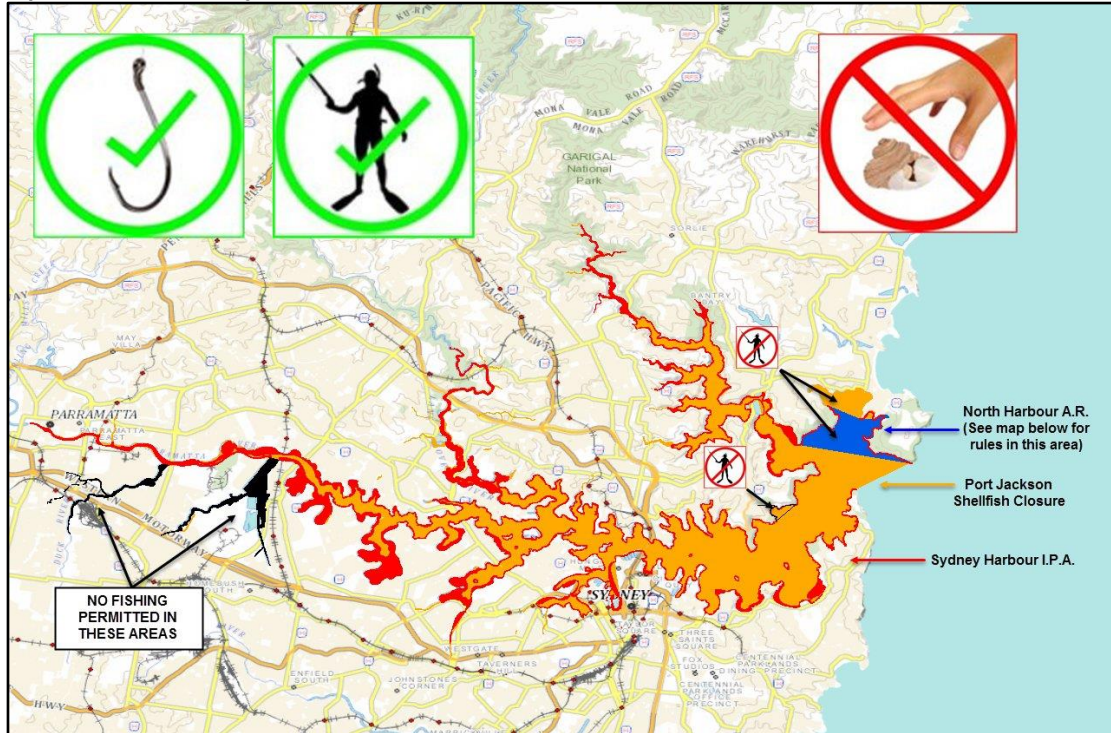
*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Mape 12: Sydney Harbour Intertidal Protected Area and Shellfish Closure (Ko e faitu'u ni 'oku tapui fakataimi 'ae fangota'i 'oe fingota).*

*Uo moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe faitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo.

* 'Oku tapu 'ae taumata'u he Duck River moe Homebush Bay pea tapui 'ae spearfishing 'i he tafa'aki fakatokelau 'oe Aquatic Reserve 'i Manly Cove

Mape 13: North Harbour Aquatic Reserve*

* Koe ika 'oku hui pe taha 'oku ngofua hono taumata'u pea fai 'aki 'ae mata'u. 'Oku tapu hono 'ave 'ae squid (kalasi 'oe feke) mei he faitu'u malu'i ni. 'Oku tapu 'ae spearfishing 'ihe faitu'u fakatokelau 'oe Aquatic Reserve 'i Manly Cove.

Mape 14: Bondi Intertidal Protected Area*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Mape 15: Bronte – Coogee Aquatic Reserve*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

* 'Oku tapu 'ae spearfishing 'i Clovelly mo Gordons Bays.

*Tapu hono fangota'i 'i ha fa'ahinga founa pe 'ae lka koe Groper 'i Clovelly mo Gordons Bays

Map 16: Long Bay Intertidal Protected Area*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Map 17: Cape Banks Aquatic Reserve*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Mape 20: Towra Point Aquatic Reserve – Refuge Zone*, Woollooware Bay** mo Kogarah Bay***

*Oku 'atā ke ngaue'aki 'ae kupenga recreational (kupenga sipoti, fe'auhi, pe koe kai) 'i he feitu'u malu'i he 'Elia Hufanga (Refuge Zone).

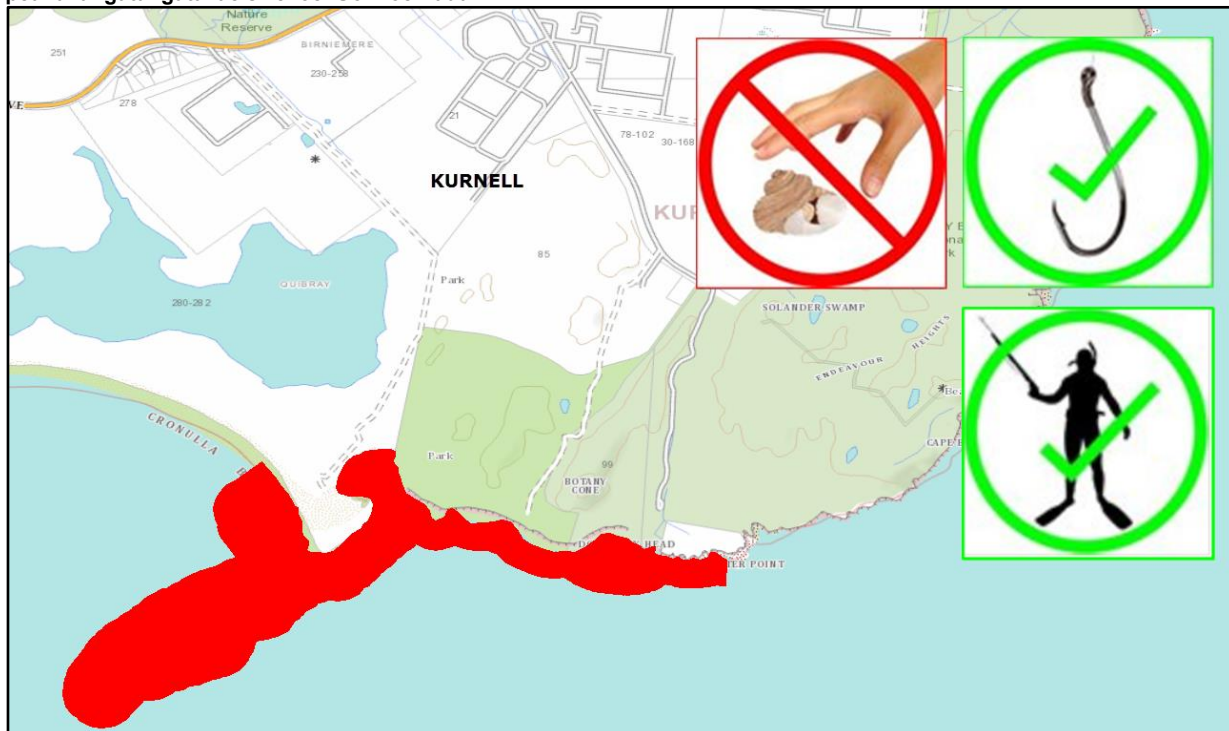
** 'Oku ngofua 'ae spearfishing 'i he feitu'u Woollooware Bay mo Kogarah Bay.

***Oku tapu 'aupito ke fangota'i 'ae Pipi, To'o pea moe 'Elili 'i Kogarah Bay.

Mape 21: Boat Harbour Aquatic Reserve*

*'Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Map 22: Shiprock Aquatic Reserve*

*'Oku tapu 'ae spearfishing he ngaahi potu tahi 'o Port Hacking.

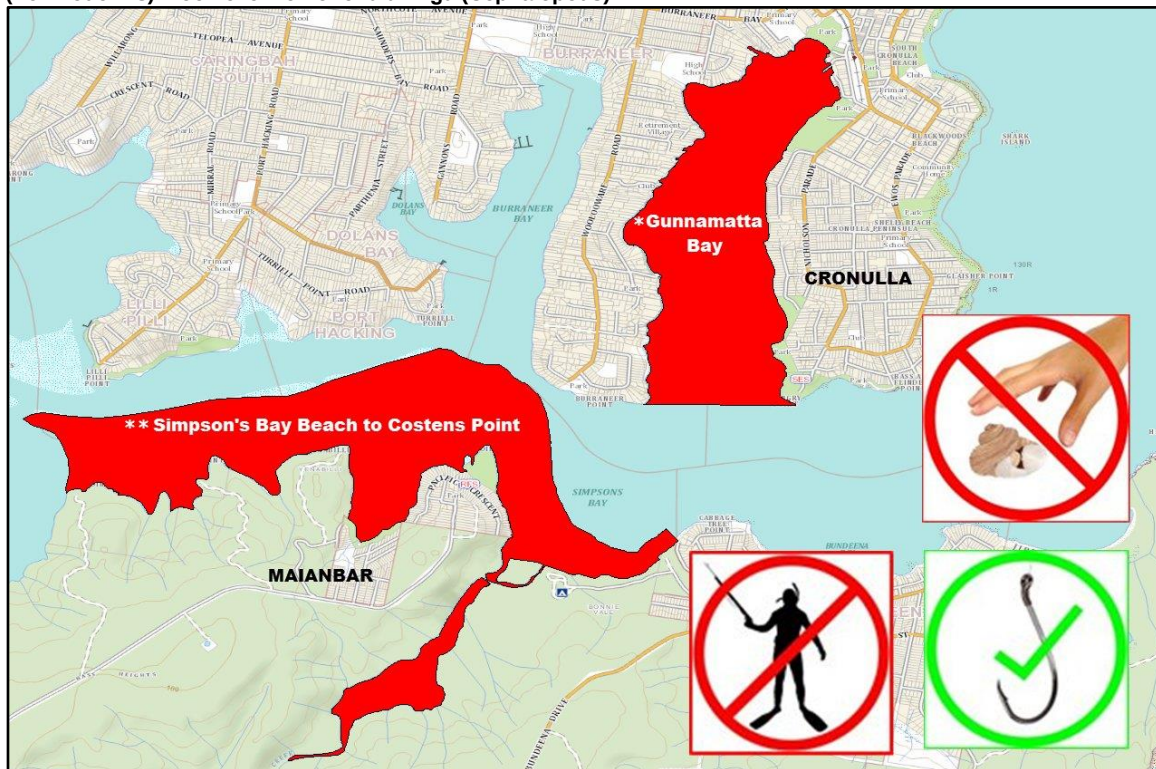
Map 23: Gunnamatta Bay* and Simpson's Bay Beach to Costens Point**

* 'Oku tapuni 'a Gunnamatta Bay kihe fangota'i 'oe kelemutu, nippers pea moe fangota.

'Oku ngofua hono fangota'i 'ae kalasi kehekehe 'oe Feke (Cephalopods) moe Tukumisi pe kalasi tatau 'ihe fefeka hono nge'esi (Echinoderms).

**'Oku tapuni mei Simpson's Bay Beach ki Costens Point 'ae fangota'i 'oe To'o moe 'Oisitā mo hono fa'ahinga (Bivalves) moe 'Elili mo hono fa'ahinga (Gastropods).

'Oku ngofua ke fangota'i 'ae Paka moe Nippers mo hono fa'ahinga (Crustaceans), pehē ki he Tukumisi mo hono fa'ahinga (Echinoderms) moe Feke mo hono fa'ahinga (Cephalopods).

Map 24: Cabbage Tree Point Intertidal Protected Area*

*Uo, Paua moe Limu Mounu 'oku 'atā ke fangota'i 'ihe feitu'u malu'i ni. 'Oku fakafuofua pē 'ae kato fangota teke ngaue 'aki pea fakangatangata 'ae size 'oe 'Uo moe Paua.

Ngaahi Feitu'u Kehe

'E lava ke ke taumata'u pe tanaki 'ae me'a mo'ui mei tahi 'ihe ngaahi fōsoa, ka ko hono ngaahi tu'utu'uni 'oku pehe ni:

Tapui 'ae ngaahi naunau Fangota koeni

Kupenga Fakamohe

Kupenga Lafo

Hamala moe Tutu'u

Me'afana Ika/Tao moe Kasa

Fakafuofua 'oe Tangai moe fakangatangata 'ae 'oe Me'a Mo'ui 'i Tahi 'oku angamaheni hono fakangofua ke fangota'i

To'o, Masolo & Pipi

Pipi: ngaue'aki kihe mounu

Fakangatangata: Fakakatoa 50 pea koe fo'i To'o pe 20 'oku ngofua.

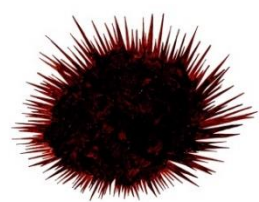
Lalahi Fakalao: 'Ikai

Turban Snail (Kalasi 'oe 'Elili)

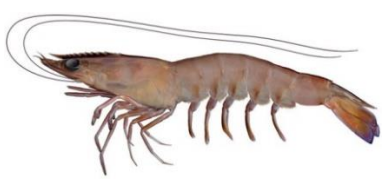
Fakangatangata: Fakakatoa 20 *
Lalahi Fakalao: 7.5 cm ki Sydney moe Military Turban Snails pē, (kalasi 'oe 'Elili).

Tukumisi

Fakangatangata: Fakakatoa 10
Lalahi Fakalao: 'Ikai

Feke Tapui ke toutai'i mei he maka 'i loto Tahī pē mei he Sydney Harbour Fakangatangata: Fakakatoa 10 Lalahi Fakalao: 'Ikai	'Oisitā Fakangatangata: Fakakatoa 50 Lalahi Fakalao: 'Ikai	Fole Fakangatangata: Fakakatoa 50 Lalahi Fakalao: 'Ikai
Nge'esi taha/Paua Fakangatangata: Fakakatoa 2 Lalahi Fakalao: 11.7cm	'Uo (Eastern Rock Lobster) Fakangatangata: Fakakatoa 2 Lalahi Fakalao: 10.4cm kihe 18cm	Paka (Soldier Crabs) Fakangatangata: Fakakatoa 100 Lalahi Fakalao: 'Ikai
Paka (Mud Crab) Fakangatangata: Fakakatoa 5 Lalahi Fakalao: 8.5 cm	Paka (Blue Swimmer Crab) Fakangatangata: 10, Fakakatoa 20 Lalahi Fakalao: 6.5 cm	Paka kehekehe (Other Crabs) Tukukehe Paka (Spanner Crabs) Fakangatangata: Fakakatoa 10 Lalahi Fakalao: 'Ikai
Nippers (Paka iiki) Fakangatangata: Fakakatoa 100 Lalahi Fakalao: 'Ikai	Kelemutu Tahī Fakangatangata: Fakakatoa 20 kakato pe fakakonga Lalahi Fakalao: 'Ikai	Kelemutu Kehe Fakangatangata: Fakakatoa 100 Lalahi Fakalao: 'Ikai

Cunjevoi Fakangatangata: Fakakatoa 20 Lalahi Fakalao: 'Ikai	Ikeika'avai (Prawns) Fakangatangata: Fakakatoa Lita e 10 (litres) Lalahi Fakalao: 'Ikai	Ngaahi 'Elili kehe (Kau ki ai Turban Snails) Fakangatangata: Fakakatoa 20 * Lalahi Fakalao: 'Ikai
--	---	--

Ngaahi Tu'utu'uni kehe kihe me'a mo'ui 'i Tahi (Invertebrates)

'Oku tapu hono fangota'i 'ae Oisitā mei he tahi 'o Botany Bay pea mei he Georges River, Cooks River moe ngaahi feitu'u 'oku nau tafe ki ai.

Koe ngaahi me'a mo'ui 'i tahi (Invertebrates) 'oku malava ke fangota'i fakalao:

- Malava ke tufi ('oku ngofua 'ae kofunima);
- Koe hele mata taha pea loloa ange 'i hono fālahi
- 'Oku ngofua ke ngaue 'aki 'ae Palaea ke tokoni hono tanaki 'ae me'a mo'ui 'i Tahi, tukukehe 'ae feitu'u maka 'oku 'ikai ngofua ke ngaue'aki ai.
- 'Oku ngofua ke ngaue'aki 'ae Hand (Nipper) pumps (fo'i pamu 'oku pamu 'aki e nima) 'oku angamaheni hono ngaue 'aki ke 'ohake 'aki 'ae fanga ki'i Paka iiki mei he 'one'one (koe fālahi e ngutu e pamu ke 'oua 'e toe lahi hake he 85mm)

'Oku tapu ke ke:

- Mounu 'aki 'ae Paua
- To'o 'ae nge'esi pe ue'i e fotunga 'oe Paua, 'Uo pe 'Elili (fakatātā, paki e 'ulu pe to'o e nge'esi pe koe hiku moe kakano) kae 'oua leva keke hake ki 'uta 'o mama'o mei tahi;
- Ue'i 'oe fotunga e lahi 'oe me'a mo'ui 'i ha'o to'o 'e 'ulu/ng'e'esi pe hiku kae 'oua leva keke hake ki 'uta 'o mama'o mei he tahi.
- Ngaue'aki ha tao pe koha me'afana ika ke fangota 'aki 'ae paka mei he ngaahi maka 'ihe matatahi.

Totongi Laiseni kihe Taumata'u (Recreational Fishing License Fee)

Kuopau ke ke totongi 'ae Laiseni Taumata'u 'i Niu Saele (NSW Recreational Fishing Licence Fee) ka ke lava 'o taumata'u pe fangota, kau ai 'ae Limu sea lettuce moe blackfish weed (limu mounu) pea 'oku lava eni ke fakatau he initaneti he uepisaiti koeni:

- www.onegov.nsw.gov.au/new/categories/recreational-fishing;
- Fetu'utaki telefoni ki he fika 1300 369 365 (Kaati Visa pē MasterCard) pe;
- Mei he ngaahi gold fishing fee agents ('eiseni) angamaheni pea 'e lava 'o ma'u mei he ngaahi falekoloa e ni'ihi 'oe Kmart 'i Niu Saele.

Ngaahi Tautea

'E tautea kinautolu 'oku ma'u ha ika ki ai (kau ai e fangota moe tukumisi moe hā fua) kapau 'oku ne talangata'a kihe tu'utu'uni 'oe ngaahi feitu'u 'oku tapuni fakataimi ai 'ae fangota kau ki ai 'ae ngaahi feitu'u 'oku malu'i fakalao 'o fakaili mo malu'i ai 'ae me'a mo'ui 'i tahi.

Fangota Ta'efakalao

Lipooti ha Fangota ta'efakalao kia kinautolu 'oku Tokanga'i 'ae tafa'aki koeni (Fisher's Watch) Fika telefoni, 1800 043 536 (telefoni ta'etotongi houa 24 mei ha feitu'u pe he siteiti 'o Niu Saele).

Ki ha toe Fakamatala Ange

Kapau te ke toe fiema'u ha fakamatala fekau'aki moe fakangatangata 'oe Taumata'u 'i Niu Saele pea ke ngaue'aki 'ae uepisaiti koeni www.dpi.nsw.gov.au/fishing

© Siteiti 'o Niusauele fakafou he Va'a 'oe Potungaue 'oe Vahenga Lalahi 'o Niusauele 2021. 'E 'atā ke ke 'ai ha tatau 'oe pulusi ni, pea tufaki mo ngaue tau'ataina 'aki 'ae ngaahi fakamatala ni kiha fa'ahinga taumu'a pe, kaekehe pe ke fakahā ko e ngaue eni 'ae Potungaue 'ae Primary Industries 'i Niu Saele 'oku 'onautolu 'ae pulusi ni.

Pulusi eni 'ehe Potungaue 'ae Primary Industries 'i Niu Saele.

Fakamahino: Koe ngaahi fakamatala 'oku 'oatu he pulusi koeni 'oku makatu'unga ia 'ihe 'ilo moe mahino 'ihe taimi na'e hiki ai (Tisema 2024). Kaekehe, koe'uhi koe ngaahi fakalalakala 'oe 'ilo, 'oku ne fakamanatu kia kinautolu 'oku ngaue'aki 'ae pulusi ni ke fakapapau'i ange koe ngaahi fakamatala 'oku nau fakafalala ki ai 'oku a'u kihe 'aho ni 'oku tonu pea kakato pea ke vakai kihe tu'unga 'oe ngaahi fakamatala he lolotonga ni 'oku maau pea pau mei he 'ofisa totonu 'oe Potungaue 'ae Primary Industries pe koe tokotaha fale'i tau'ataina 'ae tokotaha 'oku ne ngaue'aki 'ae pulusi ni.

INT24/115115